

BOGOMTALE

Lærebog i landskabsanalyser

Per Stahlschmidt: *Metoder til landskabsanalyse*. Forlaget Grønt Miljø, 2001. ISBN 87-7387-0269. 112 s., ill. Pris 250 kr. inkl. moms og forsendelse (tel. 33 86 08 60, ms@LDA.dk)

Planlægningen og forvaltningen af det fysiske miljø, der omgiver os, bliver stadig mere opsplittet i en række videnskabelige faggrene og særinteresser – samtidig med at udviklingen med stadig større tydelighed viser, at der er brug for at tænke og arbejde i helheder. Globaliseringen og den fortsatte urbanisering af landskaberne stiller stadig større krav til at overskue, forstå og tage hensyn til specifikke lokaliteters særkender, potentialer og bæreevne. Der synes mere end nogensinde før at være brug for midler til at kunne overskue og debattere konsekvenserne af planlægningsbeslutninger inden for natur- og landskabsforvaltningen. Landskabsanalyser er et vigtigt hjælpemiddel til at undersøge og belyse helheder i vores fysiske omgivelser.

Nu er der udkommet en ny bog om landskabsanalyser, skrevet af Per Stahlschmidt, lektor på Landbohøjskolen, Sektion for Landskab.

Bogen er skrevet som en lærebog, der systematisk gennemgår de forskellige typer landskabsanalyser og giver anvisninger på deres tilrettelæggelse og udførelse.

Men bogen er også opbygget som et idékatalog for de mere erfarne inden for landskabsarkitektfaget og tilgrænsende faggrupper, med en samling af eksempler på anvendelsen i praksis af de forskellige analysemetoder og de dertil knyttede fremstillingsteknikker.

Ydermere giver bogen forslag til en fælles faglig terminologi inden for området.

Bogen giver en grundig indføring i begrebet landskabsanalyse og baggrunden for at anvende forskellige analysemetoder og fremstillingsteknikker til forskellige planlægningssituationer.

Der skelnes mellem på den ene side registreringer og baggrundsanalyser, der er erkendelsesorienterede og har til formål at skaffe planlæggeren en generel forståelse for det specifikke sted – og på den anden side handlingsorienterede analyser og konsekvensanalyser, der defineres af den specifikke opgave, planlægningen handler om. Blandt baggrundsanalyserne tildeler bogen hver et kapitel til henholdsvis den historiske analyse, den rumlige analyse og områdeanalysen. På tilsvarende måde gennemgås de handlingsorienterede landskabsanalyser: værdianalyser og lokaliseringsanalyser, samt konsekvensanalyser.

Det er fælles for de forskellige analysetyper, at de kan anvendes fra regionens store til havens lille skala.

For samtlige analysetyper gennemgås idéen og formålet med metoden, og fremgangsmåden belyses gennem et hovedeksempel. En række varianter til metoden gennemgås også med eksempler fra praksis verden over, alle med udførlige billedtekster. Forskellige grafiske teknikker vises gennem et væld af inspirerende farveillustrationer.

Den nye lærebog erstatter kompendiet 'Seks slags landskabsanalyser', der sidst udkom i 1992.

Med dens klare overblik, inspirerende eksempler og fine illustrationer synes vi, bogen udgør en værdifuld grundbog og værktøjskasse for analyseteknikker og grafiske metoder til landskabsanalyse.

For landskabsarkitekter, der skal kunne beherske de forskellige analyseteknikker, er bogen et oplagt 'must' – men bogen er i det hele taget et godt tilbud til den brede række af faggrene, der i dag beskæftiger sig med planlægning og forvaltning af det fysiske miljø, det være sig i det åbne land eller i bymæssig sammenhæng.

De beskrevne metoder til landskabsanalyse giver mulighed for at undersøge, forstå og anskueliggøre landskabers og steders karakter og potentiale. Lærebogen giver mulighed for at vælge og kombinere analysemetoder tilpasset den specifikke arbejdsopgave og det produkt, der er brug for i den konkrete planlægningssituation. Men som Per Stahlschmidt selv har sagt: Analysemetoderne i sig selv fører ikke frem til løsningen og det planmæssige indhold. Analyser fritager ikke planlæggeren for at vurdere og træffe subjektive valg. Men de kan være et hjælpemiddel til at systematisere og forklare valgene.

Vibeke Nellemann og Uffe Wainø,
landskabsarkitekter mdl/maa

Et af formålene med landskabsanalyse er at anbringe sig på et velvalgt sted. God lokalisering er ikke blot et spørgsmål om æstetik, men en tilbøjelighed, der er biologisk forankret. Den instinktive fornemmelse af, om det sovende barn er placeret godt i landskabet, kan med indlevelse og øvelse udvides til en bevidst vurdering af, om f.eks. et hus ligger godt på sit sted.

III. og billedtekst fra bogen.

• One of the purposes of landscape analysis is to place oneself in the proper place. Good placement is not just a question of aesthetics, but a tendency that is deeply rooted biologically. The instinctive feeling that the sleeping child is well situated in the landscape, can with empathy and exercise evolve to a conscious evaluation of, for example, the quality of a building's location on the site. Illustration and photo captions from the book.

